

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

w sprawie **V. L.**

skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 13 listopada 2025 r.

kasacji Prokuratora Generalnego, na niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej

z dnia 3 lipca 2024 r., sygn. akt II K 424/24

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej do ponownego rozpoznania.**

Małgorzata Gierszon

Dariusz Świecki

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 3 lipca 2024 r., sygn. akt II K 424/24, Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej uznał Y. L. za winnego tego, że:

w dniu 12 kwietnia 2024 r. prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki H.

o nr rej. [...] będąc w stanie nietrzeźwości z wynikiem 1,34 mg/l zawartości w wydychanym powietrzu, tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k., przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę 250 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł. Na podstawie: art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, art. 43a § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł wobec niego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 5000 zł tytułem świadczenia pieniężnego i na podstawie art. 44b § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 5 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek pojazdu mechanicznego marki H. o nr rej. [...]

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i stał się prawomocny z dniem 7 września 2024 r.

Prokurator Generalny zaskarżył ten wyrok w całości kasacją wniesioną na podstawie art. 521 k.p.k. Zarzucił w niej:

rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 i 3 k.p.k. oraz art. 502 § 1 k.p.k. polegające na:

1. wadliwym przyjęciu, że okoliczności czynu i wina oskarżonego Y. L. nie budzą wątpliwości i w konsekwencji wydaniu bez przeprowadzenia rozprawy wyroku nakazowego, na mocy którego uznano oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k. w sytuacji, gdy zachodziła konieczność wyjaśnienia na rozprawie istotnych okoliczności wynikających z zeznań świadków R. M. i S. C. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego, a wskazujących - wbrew informacji z Krajowego Rejestru Karnego - na uprzednią karalność oskarżonego za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za to przestępstwo, a więc w warunkach określonych w art. 178a § 4 k.k.;
2. orzeczeniu wobec Y. L. na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k., przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. kary 250 stawek dziennych grzywny, przy

ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, podczas gdy zgodnie z treścią przepisu art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem nakazowym można orzec karę grzywny w maksymalnej wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych

i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i dlatego została uwzględniona w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony nią wyrok wydano z rażącą obrazą przepisów wskazanych w obydwu zarzutach kasacji, przy czym zważywszy na charakter owych uchybień, nie tylko mogły one mieć, ale wręcz miały, istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Nie ulega wątpliwości, iż zgodnie z treścią art. 500 § 1 k.p.k. warunkiem wydania wyroku nakazowego jest m.in. stwierdzenie, że na podstawie zebranych, w danej sprawie, dowodów okoliczności czynu i winy oskarżonego nie budzą wątpliwości. Nie ma ich zarówno odnośnie sprawstwa danego czynu, winy oskarżonego, wypełnienia wszystkich znamion tego czynu wymienionych w przepisach prawa karnego materialnego, przy uwzględnieniu wszystkich dowodów przedstawionych w akcie oskarżenia, ale także w zakresie innych istotnych okoliczności. Do nich z pewnością należy zaliczyć ustalenie, czy oskarżony nie był wcześniej karany. Prawidłowe przyjęcie braku wątpliwości co do tych wszystkich kwestii może jednak nastąpić dopiero wtedy, gdy zostaną zebrane wszystkie dostępne dowody, niezbędne do poprawnego wyrokowania w trybie postępowania nakazowego.

Tak się jednak w niniejszej sprawie nie stało.

Nie wyjaśniono bowiem w sposób należyty kwestii wcześniejszej karalności oskarżonego. Wprawdzie do akt sprawy dołączono dokument z którego wynika, że oskarżony w dniu 9 maja 2024 r. nie figurował w Krajowym Rejestrze Karnym (k. 55), ale akta te jednocześnie zawierały zeznania R. M. (funkcjonariusza Policji, który zatrzymywał oskarżonego - k.8-9) o tym, że w bazach informatycznych Policji ustalił,

że oskarżony ma zatrzymane uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi, za kierowanie w stanie nietrzeźwości, co też wynika z notatki urzędowej z dnia 12 kwietnia 2024 r. (k. 2), a także - potwierdzającej te same okoliczności i fakt "trzeciego zatrzymania oskarżonego z art. 178a k.k." - zeznania S. C. (k. 29-30).

Poza sporem jest, że kwestia, czy oskarżony był już skazany za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. ma - w realiach przedmiotowej sprawy - kluczowe znaczenie. W sytuacji w której sprawca czynu z art. 178a § 1 k.k. był już wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, podlega on odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k., co wiąże się z: zagrożeniem surowszą karą (zagrożenie karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5), brakiem możliwości zastosowania instytucji przewidzianej w art. 37a § 1 k.k. z uwagi na treść § 2 art. 37a k.k., obowiązkiem orzeczenia dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (art. 42 § 3 k.k.) oraz obowiązkiem orzeczenia świadczenia pieniężnego w wysokości co najmniej 10 000 zł (art. 43 a § 3 k.k.), a także koniecznością zmiany opisu czynu.

Tymczasem przytoczone zaszłości potwierdzają to, że Sąd Rejonowy dysponował w sprawie takim materiałem dowodowym, który wskazywał, że oskarżonemu zatrzymano prawo jazdy z uwagi na kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, a także, iż jest to kolejne jego zatrzymanie z art. 178a k.k. W tej sytuacji bezspornie Sąd ten był zobowiązany do wyjaśnienia okoliczności dotyczących uprzedniej karalności oskarżonego i powinien był to uczynić poprzez skierowanie sprawy na rozprawę. Brak było bowiem w tej sytuacji podstaw do przyjęcia, że okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości, a zarazem do wydania wyroku nakazowego w oparciu o treść art. 500 § 1 i 3 k.p.k. Wydając jednak zaskarżony wyrok nakazowy Sąd ten rażąco naruszył ten przepis, co zważywszy na opisany charakter tego uchybienia miało istotny wpływ na jego treść

Tym bardziej, iż poczynione przez skarżącego i przedstawione w kasacji ustalenia, potwierdzone zawartością dołączonych akt sprawy II K 854/23 Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej, świadczą o tym, że zarzucony i przypisany w niniejszym postępowaniu czyn został przez oskarżonego popełniony po uprzednim prawomocnym skazaniu go przez Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej wyrokiem z

dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie II K 854/23, za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 13 lipca 2023 r. Ta okoliczność musiała prowadzić do przyjęcia zupełnie odmiennej podstawy orzekania w niniejszej sprawie, albowiem owo skazanie w przywołanej sprawie II K 854/23, tak w dacie popełnienia czynu będącego przedmiotem osądu w niniejszej sprawie, jak i w dacie procedowania w tej sprawie nie uległo zatarciu. Został bowiem oskarżony w sprawie II K 854/23 skazany na karę grzywny oraz orzeczono wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, który to zakaz minie dopiero w dniu 13 lipca 2028r. (k.34, 61 akt II K 854/23).

Niezależnie od opisanego uchybienia zaskarżony wyrok jest dotknięty także jeszcze inną wadą.

Stosownie bowiem do treści art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych. Tymczasem wobec oskarżonego zaskarżonym wyrokiem nakazowym Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej orzekł grzywnę w wysokości 250 stawek dziennych, po ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 50 złotych. Niestosowanie się do powyżej określonych ograniczeń dotyczących rodzaju oraz rozmiaru możliwej do orzeczenia wyrokiem nakazowym kary stanowi rażące i mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przywołanego przepisu.

Z tych wszystkich względów należało uznać oczywistą zasadność kasacji Prokuratora Generalnego oraz - w konsekwencji - uchylić zaskarżony nią wyrok i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej. W jego toku Sąd ten będzie miał na względzie powyższe uwagi i spostrzeżenia.

[J.J.]

[r.g.]

Małgorzata Gierszon

Dariusz Świecki

Eugeniusz Wildowicz

